

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 52.

V Ljubljani, v sredo 29. septembra 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravištvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Po vseslovenskem shodu.

II.

Znamenit je bil govor poslanca dra. Šusteršiča o političnem položaju na vseslovenskem shodu. Kako ognjevitega in odločnega narodnega zagovornika nasproti zistemu in večini se je kazal ta poslanec na shodu! Naravnost prese-netilo nas je pa izvajanje govornika, da iščimo spasa narodnosti, ne v zistemu, v vladi, temveč v prvi vrsti v samih sebi, v složnem narodnem delu. „Iščimo jamstvo boljše bodočnosti v nas samih s tem, da smo jedini in složni kot celokupni narod.“

Ako je govornik izrekel te besede, katere priznavajo kot pogoj boljše bodočnosti naše sloga in jedinstvo, potem je s tem ob jednem obsodil oba slovenska dnevnika, ki sta, in žal že večkrat delala razdor v svoji strankarski strasti. Obsodil je pa tudi dr. Šusteršiča mlajšega, ki je z bičem nestrpnosti na katoliškem shodu preganjal vsako pojavljajoče se mnenje o poravnavi.

Ako je ta želja dr. Šusteršiča po slogi in jedinstvi bila iskrena, — in o tem dvomiti nečemo — ne pa samo fraza za efekt, potem pričakujemo od njega in cele katoliško-narodne stranke, da poprime inicijativo za pomirjenje na Kranjskem.

Drug, velezanimiv moment spravi je na dan vseslovenski shod z resolucijo, ki se glasi:

1.) Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod sprejme združenje vseh slovenskih in hrvatskih državnih poslancev z veseljem na znanje in odobrava v vseh točkah program „Slovsanske krščansko-narodne zveze“.

Kakšen program ima krščansko-slovsanska zveza, to nam zopet pove dr. Šusteršič v svojem govoru, namreč da obsega vse bistvene točke vseslovenskega programa: krščanstvo, brez-pogojno narodno ravnopravnost, svobodo cerkve, krščansko-socijalno preosnovo.

Dolgo časa se že pričkta „Slovenec“ in „Narod“ za „načela“, za program svojih strank, akoravno smo jima že večkrat povedali, da imata obe stranki bistveno jednaka pisana programa, in ako so se razlike pojavile med strankama, da tega nista kriva programa, temveč pojedine osebe in lista „Slovenec“ in „Narod“, ki delata politiko na svojo roko, politiko, ki je večkrat naravnost nasprotna sklenjenim programom.

Sedaj nam je pa ravno prav prišel vseslovenski shod z gornjo resolucijo, katero je odobrilo dvetisoč odličnih slovenskih mož, resolucijo ki odobruje skupen slovenski program. Ko se je bila pred petimi meseci porodila državnozborska zveza, tedaj je ugovarjal dr. Ferjančič, naj si bode iz prepričanja, ali iz bojzani pred svojim varuhom „Slov. Narodom“, „klerikalnim frazam“, ki so v programu „krščansko slovsanske zveze.“

Sedaj, po petih mesecih, odobrava isti dr. Ferjančič grajani program, odobruje ga tudi veljak župan in dež. posl. Iv. Hribar, in nekdanj proti slovenskemu svojemu nasprotniku tako netolerantni in bojeviti dr. Šusteršič postal je dovzeten za slogo in jedinstvo. Da, sila dejanskih razmer, v katere smo zašli deloma po lastni krivdi, ker se bojujemo med seboj, mesto da bi svoje sile in denar posvetili skupnemu narodnemu delu, ta sila vplivala je tudi na narodne veljake, da so odobrili skupni program.

Ugovarjalo se nam bode morebiti, da je ta program veljaven le za državne poslance in samo v državni zbornici, tukaj na Kranjskem pa ostanemo, kakor smo bili, ostanemo pri „načelih“, katera prodajata slovenska dnevnika. Mogoče je, da se bode tako govorilo, ali logično ni, celo brezsmiselno je, da bi se Ferjančič in Šusteršič bojevala za vse točke programa „krščansko-slovsanske zveze“, na volilnih shodih pa bi drug drugemu nasprotovala, češ da ima jeden „klerikalna“, drugi pa „liberalna načela. Koliko da Kranjski prepričanje škoduje tudi na Dunaju, pokazalo se je zadnjo soboto pri volitvi v

delegacijo, ko se je med „zvezanimi“ poslanci utrgal konopec.

Za našo domačo politiko je ta začetkom članka označena resolucija jako važnega pomena in, ako gospoda izvajajo iz sklepa vse konsekvence, moramo kmalu priti do jedinstvi na Kranjskem. V nasprotnem slučaju, ako ostanemo še nadalje na Kranjskem pri katoliško-narodni, narodni, in Tavčar-Švegljevi stranki, bila je pa ta resolucija — oprostite da se tako izrazimo — le „klerikalnoliberalna fraza“.

Ker govorimo danes zopet o slogi in nam „Slov. Narod“ očita, da ga vedno nadlegujemo s to besedo, ne povemo pa nikdar, kako bi se dosegla sloga, se nam zdi umestno, da spregovorimo h koncu par besedij o tej zadevi.

Sloga je potrebna, — že zopet fraza, bo rekel „Narod“, pa nič ne dé. Sloga je pa tudi mogoča. Ne ločijo nas načela, ne narod, ne razumniki, ako izvzamemo dve, tri osebe. Ločijo nas pa nedorazumljenja in strankarska strast, katero sta zanesla med narod ljubljanska dnevnika. Ako strankarske strasti naša dva dnevnika ne bodeta netila, kakor sta jo več let, bomo kmalu poravnali nastala nesporazumljenja. Začetek slogi pa položimo s tem, da se uklonemo volji vseslovenskega shoda in vsprejmemo program krščansko-slovsanske zveze. Složimo se najprej na gospodarskem polju, v gospodarskih vprašanjih. Denarni zavodi slovenski zahtevajo organizacije in centralizacije. To je le mogoče, ako se složimo, in prav lahko se to zgodi, ker tu pač ne more najti razlike v načelih celo „Slov. Narod“. Slogo dosežemo tudi lahko za osnovo narodnih industrijskih podjetij, da se emancipujemo tujega kapitala, ki tišči ves naš napredek k tlem. Porazumemo se tudi prav lahko glede socijalnih preosnov. To so le nekatere točke, glede katerih se kaj lahko dožene porazumljenje; le dobre volje je treba. Pisali smo pa o tem že mnogo, in ako ima „Narod“ tako slab spomin, da je že vse pozabil, mu ne

„Salonska knjižnica.“

I. zvezek: „O te ženske!“ Spisal Fran Govekar.
(Dalje.)

V svojem predgovoru pisatelj knjige: „O te ženske!“ prosi čitatelje in kritikarje prizanašanja, češ, da so te novelice njegovi „prvenci“ ter še posebno povdarja, da je novela „Primo loco“ njegov „negoden prvenec“. In vendar so vsi ti prvenci baš tako, kakor oni „negodni“ prvenčki njegov umotvor, priobčeni v „Salonski knjižnici“, ki je namenjena višjim izobraženim slojem. Ta netaktnost je neodpustljiva toliko izdajatelju „Salonske knjižnice“, kakor pisatelju prvega zvezka. Jaz menim, da v knjižnici, v kateri naj zagledajo beli dan umotvori velikega Shakespeara, duhovitega Viscontija in drugih veljavnih pisateljev, ne spadajo prvenci tako plitvega, vsakdanjega pisatelja, kakor je Govekar, kakor sploh ne prvenci.

„Chi si scusa, s'accusa“, pravi italijanski pregovor. To velja i pisatelju knjige: „O te ženske!“ Dobro je čutil, da bodo njegove novelice vzbujale nevoljo, in to ne samo vsled dvomljive vsebine, temveč ker so v vsakem oziru nedovršene, pravi prvenci v polnem pomenu besede; zato jih tudi že naprej zagovarja in se priporoča. A navzlic tej resnici si je vendar upal

objaviti jih v „Salonski knjižnici“ kot nekako posebnost!

Rado se prvencem skromnega pisatelja odpuščajo nedostaki, saj se ve, da nihče ne pride dovršen na svet in da samo vaja, marljivost in vztrajnost delajo mojstra. A od prvencev pisatelja, ki se drži kot bi bil nekaj Mesija slovenskega slovstva, sme se zahtevati, da bi bili vsaj prebavljivi in kolikor toliko dostojni. Samo pod temi pogoji postale bi naše sodbe vkljub obilim nedostatkom prizanesljive.

Kakšen je n. pr. oni „negodni prvenec“ novela: „Primo loco“, katera se je baje narodila pol drugo leto pred literarnim bojem! Nevolja me obhaja pri nje spominu. Ta novela je glede umazanosti in gnjusobe prava sestrice „slavnega“ romana: „V krvi“, kar se pa tiče umetniške vrednosti, toliko zaostaja za tem, da se zdi nemožno, da sta oba potekla iz enega in istega peresa. Prav zelo obžalujemo, da ni za vselej ostala ondi, kjer je počivala od svojega rojstva do zdaj.

Druga novela „Dr. Strnad“ je menda najboljša te zbirke. V njej vsaj nahajamo logično izpeljavo, kar pri vseh ostalih pogrešamo; tudi slog je boljši in značaji so bolj resnični in verjetni. Tendenca novele je, se ve da, ona ista in edino pisatelju priljubljena umazana pesem.

Novela: „Te punice, te punice!“ je igračka precej neslana. Od nje naivnega pa tudi maloverjetnega početka ne bi čitatelj nikoli pričakoval onega žalostno-umazanega konca.

Novela „Danica“ je neka ostudna zmes pretiranega, zoprnega popisovanja malomestnega življenja, hudobnih jezikov, nenaravnega, smešnega obnašanja nje junakinje, s pikantnimi epizodami nakičena in prenasličena, kjer se ženstvo do skrajnosti osmešuje ter se nam kaže v najslabši luči. Škandal, vedno samo škandal naslikovati, je pač najvišji uzor tega pisatelja.

„Institutka“ je preprosta povest, ki bi bila poučna, ako ne bi bila spisana na znani nedelikatni, pretirani način, ki je pisatelju lasten. Govekar lovi malo da ne pikantne prizore in položaje, in tedaj postaja vselej trivialen, neresničen — on, ki hoče biti proslavitelj resnice! — kakor n. p. v prvem oddelku te povesti.

Novelica „V mraku“ je vseh najprikupnejša, če tudi jako priprosta in vsakdanja, ker se v njej vendar enkrat oglašča duša in zato sega k srcu. A tudi pisava te novelice ovaja svojega očeta.

„Pavlina“ — po svoji kratkosti samo črtica, je povsem prazna in brezsmiselna. Vsak petošolec bi jo znal boljše pripovedati.

(Dalje pride.)

moremo pomagati; premalo prostora imamo, da bi njemu na ljubo ponatiskavali svoje članke.

Kdo pa naj vzame stvar glede kranjske sloge v pretres? Tudi na to vprašanje bomo dali odgovor „Narodu“. Ker se je vseslovenski shod omejil na vseslovenske eminentno-politične zadeve, skliče naj se tedaj v porazumljenju vseh kranjskih slovenskih strank zbor poslancev in drugih kranjskih veljakov. Ako je resna volja na vseh straneh, da se doseže modus vivendi, potem tudi uspeh ne izostane. Ako se pa porazumljenje izjalovi, potem se bo vsaj videlo, na kateri strani in kateri močje ovirajo potrebno spravo, in obračunal bode ž njimi — narod.

Grablje — pretežke!

Dolg članek, poln grdih lažij, pobalinskih psov in nizkih groženj na dva naša somišljenika je prinesel zadnje saboto „Slov. Narod“. Ako dr. Tavčar misli, da pojdemo mi tako nizko, se jako moti. Patent za dajanje priimkov radi prepuščamo „Narodu“, in njegovim „inteligentnim“ bralcem le voščimo: krepak želodec! Naš odgovor je lahko miren, ker mi govorimo z dejstvi.

Dr. Tavčar si je v svoji silni stiski vtepel v glavo, da je dr. Gregorič zanesel v „Slov. List“ (Narod“ ga po svojih očetov oliki vedno zmerja z „dihurjem“) znano vprašanje, ali je res, kar je o Tavčarju pripovedoval njegov prijatelj po ljubljanskih gostilnah zaradi Celja in 500 gld. Dobil je pa „Slov. List“ ono notico, kakor tudi zagotovilo o pričah, ki so slišale govoriti Tavčarjevega prijatelja (!), od druge strani, ne od dr. Gregoriča. In vender „Narod“ z vso odločnostjo trdi, da je notico zanesel v naš list dr. Gregorič ter mu pritika vsled tega, da je vohun, da je podle narave, in da se ta deželni uradnik, ki je „plešaste glave“, poslužuje umazanih sredstev, nedostojnih za olikanega človeka. Tako nizko tedaj je šel „Narodov“ pisun, kateremu je voditelj dr. Tavčar!

A to še ni vse; oni članek razkriva mnogo več. Ondi se priznava, da je glede zveze z Nemci dr. Tavčar grešil. Grablje postajajo pretežke in nič več si jih ne upa sam nositi. Pomagala naj bi jih nositi še dva druga: župana Hribarja in dr. Majarona kliče dr. Tavčar v konsorcij za ta greh, spominjajoč se prislovice: „Jucundum est socios habuisse malorum.“ Piše namreč, da on „v deželnem zboru istotako postopa, kakor Ivan Hribar in pa dr. Danilo Majaron. Če se je kaj grešilo, grešilo se je skupno, ali vzlic temu sta dr. Gregorič in Koblar le dr. Tavčarju za petami, vsem drugim pa odpuščata, prej ko ne samo zategadelj, ker ima dr. Tavčar res nekaj zaslug, da Koblar ni prišel več na Dunaj, da bi tam prijetno in lepo lenaril“. — Kar se tiče lenarenja, je najbrž dr. Tavčar hotel počiti državne poslance sploh, kajti baš Koblarju, ki je samo v enem tednu imel v državnem zboru štiri govore (več kakor Kušar v sedmih letih! — Opomba stavčeva), vrh tega pa še na nedeljo po noči vozil se v Ljubljano, da ni dežela zanj plačevala namestnika in družba sv. Cirila in Metoda blagajnika za svojih letnih 40 tisoč gld. prometa — temu Koblarju očitati lenarenje, ni pravično.

Ravno tako nepravilno je podtikanje, da sta dr. Gregorič in Koblar (recte „Slov. List“) dr. Tavčarju za petami in mu ne odpuščata, ker Koblar ni prišel na Dunaj. Koblar bi bil prav lahko prišel na Dunaj, ako bi bil podpisal znano „Izjavo“. G. dr. Ferjančič je Koblarja dan pred ono sejo, v kateri se mu je predložila „Izjava“ v podpis, prav lepo pismeno prosil, naj izjavo podpiše, da ne pridejo nepregledne homatije, a Koblar ni hotel iti na Dunaj pod Tavčarjevim bičem. Koblar ni obsojal narodnega programa, pač pa ponesrečeno politiko „Slov. Naroda“, ki je vkljub njegovim prošnjam vedno bolj nesramno vlačil na dan zasebne slabosti duhovnov in začel očitno zagovarjati zvezo z liberalnimi Nemci. Da v taki kliki ni bilo mesta narodnemu Koblarju in mnogim drugim, je umevno.

Prav Koblar se je pa še osebno prepričal, da se na Nemce najbolj naslanja nekdanj absolutno narodni dr. Tavčar. Koblar ga je par dni pred svojim izstopom iz izvrševalnega odbora

narodne stranke v mali dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani vprašal, če bi bil pri volji odložiti deželno odborništvo, ker bi ga, kakor se sliši, katol. narodna stranka z narodno stranko skupaj brez pomoči Nemcev volila nazaj v odbornika. „Jaz nikakor ne!“ — je bil odgovor Tavčarjev. Koblar je bil priča tudi še drugim dogodkom v izvrševalnem odboru in na Dunaju, ki so pokazali, da je slovenska duša nenaravne zveze z Nemci — dr. Tavčar. Toda o tem zdaj molčimo.

Kar se tiče Tavčarjeve druge obdolžitve, ne vemo, koliko je resnice na tem, in v koliko sta župan Hribar in dr. Majaron deležna greha radi slovensko-nemške zveze. Ali politični nastopi teh dveh gospodov kažejo, da jima ta alijanca ni zašla v meso in kri, kakor dr. Tavčarju. Javna tajnost je, da je župan Hribar izstopil iz upravnega odbora „Narodne tiskarne“ in iz „izvrševalnega odbora“, in vse zaradi dr. Tavčarjeve nemške ljubezni. Javna tajnost je, da dr. Majaron ni več sourednik „Slov. Naroda“, ki po njegovem odstopu posebno priporoča nemško zvezo. Javna tajnost je tudi nadalje, da je župan Hribar pri volilskem shodu I. razreda za občinski svet odločno se uprl nemški kandidaturi, navzoči dr. Tavčar pa je slabe vesti k vsemu molčal in, ne da bi bil besedo črnil, se zmuzal iz dvorane. Javno znano je po „Slov.“ tudi to, ko je šlo v deželni zbornici za obligatni pouk nemščine po ljudskih šolah, sta se župan Hribar in dr. Majaron pridružila protipredlogu dr. Žitnika, prvak dr. Tavčar pa je koncentriral kosti svojega rojstva zunaj dvorane, da se ne zameri dr. Schafferju. Ne župan Hribar, ne dr. Majaron nista lovila nemških volilcev proti narodnim kandidatom, kakor dr. Tavčar, ki je pred leti trdil in pisal, da Nemcev na Kranjskem ni, nedavno se je pa upiral samoslovenskim napisom v Ljubljani in celo dvojezičnim, katerim je Hribar naročil premajhne nemške črke, itd. itd.

Vsakdo se že iz rečenega lahko prepriča, da dr. Tavčar le hoče slepiti svet, ko podtika komu osebno mržnjo, dobro sam vedoč, da močno greši v najvažnejši točki narodne politike, goječ zvezo z našimi večnimi nasprotniki.

Naš list tedaj bije po pravi, srednji glavi te nenaravne zveze. Da pa ne bode dr. Tavčar dalje godrnjal o osebni mržnji, damo tukaj častno besedo, da mu nikdar več ne bomo za petami, ako se da voliti v odbornika od Slovencev in ako bo poskrbel, da bode „Slov. Narod“, nad katerim ima vso oblast, v soglasju s programom narodne stranke, ki ne pozna liberalcev in zveze z Nemci. Ne bode mu treba potem pisati teh le uradnike poniževalnih besedij: „Občudujemo pa naš deželni odbor, ki bode menda do sodnega dne mirno gledal, kako dva deželna uradnika, in pri tem še dva slaba deželna uradnika, obhвата z gnojnico tiste gospode, ki imajo večino v deželnem odboru. Tu gre liberalstvo predaleč, ker se mora drugače celi svet smejati kranjskemu deželnemu odboru. Vohuni so navadno tudi bojazljivi, in tako dr. Vinko Gregorič kakor Koblar bodeta prav hitro pod klop zlezla, če se jima kategorično pove, da imata, če hočeta ostati v deželni službi, gotove zaveze in dolžnosti. Potem pa bode takoj konec ostudnemu in podlemu vohunstvu!“ Tako je govoril v temnem srednjem veku nemški grajščak slovenskim tlačanom. Podobno je znabiti v časih nemškega deželnega odbora žvižgala šiba nad deželnimi uradniki slovenskega mišljenja. Da bi pa dandanes morali deželni uradniki klanjati se političnim grehom, katere je kak dež. odbornik napravil zunaj svoje deželnozbornske pisarne, če ne, izgube kruhek — to je razžaljivo za vse deželne uradnike. Ako se vrh tega še pomisli, da se skoraj ves Tavčarjev boj proti škofu suče okoli tega, češ da hoče škof tudi v strogo političnih rečeh imeti od svojih podložnih „obedientiam et reverentiam“, potem se očitno vidi, da je Tavčar nad škofom, in da je vse pisanje „Naroda“ o svobodi in napredku — le pesek v oči.

Kaj svoboda?! Visokega vojvode ukaz se glasi: „Da pridejo grablje naprej, kričavam Slovincem mesto kruha lesene hruške v usta!“

Izvirni dopisi.

S Spodnjega Štajarskega 25. septembra. Kakor je znano, sklenilo se je v Celju, da začno Slovenci bojkot proti Nemcem. Ali obžalovati moramo, da to ne gre tako, kakor bi bilo želeli. Med ljudstvom in obrtniki se pač delajo priprave, a nekateri naši prvaki se za vso stvar premalo brigajo. Prišli so k zapnemu shodu zaradi te stvari — in to je bilo vse. Namesto da bi Nemce bojkotovali, bojkotujejo, kakor obrtniki in trgovci močno tožijo, — Slovence. Če bo šlo tako naprej, bodo naši trgovci trgovine pozaprl in si družih boljših krajev poiskali. Ali ne bi bilo pametno in za bojkot jedino uspešno, ko bi se osnovala obrtna in trgovska zadruga, h kateri bi z deleži pristopili vsi obrtniki in trgovci, dalje vsi premožnejši Slovenci in pa morda naša „Posojilnica“? Naši trgovci si ne morejo omisliti zalog blaga, kakoršne imajo Nemci, ki so ob naših groših obogateli, ako ni nikogar, ki bi zanje garantiral pri tovarnarjih. Ako bi pa bili trgovci člani zadruga, bi zadruga zanje garantirala. Zadrugniki tudi ne bi imeli izgube, ker bi bila potem konkurenca z Nemci bolj omogočena in bi bila tudi naša organizacija bolj v interesu onih, kateri se zdaj zanjo le malo brigajo. Ravno tako je treba tudi obrtnike rešiti njih upnikov, ker ne morejo preiti od nemškega trgovca k slovenskemu iz strahu, da ga ne začno oni terjati in eksekvirati. To v premislek!

Iz državnega zbora.

Tretja seja je bila dne 25. septembra zvečer ob petih. Glavni semenj je bil na hodnikih pred zbornico, kjer so se poslanci menili le o dvoboju Badeni-Wolfovem. Posl. dr. Krek in tovariši so vložili predlog o ureditvi plač državnih diurnistov in predlog o preskbljenju delavcev za onemoglost in starost. Nato se je predsednik Kathrein opravičeval glede besede, katero je izrekel v prejšnji seji posl. Daszynskemu, ko je zahteval, da naj ne govori poljski, ampak nemški. Nemški nacionalci so se brž te besede poprijeli in predlagali, da naj se govori v zbornici jedino le nemški, poslanec pa, ki nemški ne zna, naj poda nemški prevod, ki pride v zapisnik. Poslanci desnice so predsednika na tistem močno prijeli in istotako dr. Danielak javno v zbornici, češ da so slovenski jeziki jednakopravni z jezikom nemškim in da naj se tudi nemški govori zabeležijo v zapisniku. Predsednik je odgovoril, da ni mislil nikomur kratiti govora v maternem jeziku, molčal je pa o zabeleženju nemških govorov, ki se bodo tedaj še v prihodnje smatrali kot taki, ki niso bili govorjeni. Dalje je naznanil predsednik, da ministerstvo hoče imeti v polajšavo onim, ki so bili zadeti po nezgodah, osem milijonov gld. kredita. Zvršile so se potem volitve v delegacijo. Izmed 40. članov so jih Čehi dobili 9, fevdalni veleposestniki 3, Poljaki 6, Rusi 1, Hrvatje 1 (Bulat), Slovenci 1 (dr. Šusteršič, namestnik Pogačnik), Rumuni 1, nemška ljudska stranka 4, katol. ljudska stranka 5, Italijani 4, liberalni veleposestniki 1, srednja stranka 1 in nemški naprednjaki 1. Veliko zastopnikov so dobili Čehi. Nemci na Češkem niso hoteli skleniti ž njimi kompromisa in bodo brez svojih zastopnikov. Vsled krivičnih drž. volitev se ponašajo Italijani s štirimi zastopniki, Slovenci in Hrvatji, katerih je mnogo več, kakor Italijanov, imajo pa le dva moža v delegacijah, kjer se dovoljujejo najbolj občutljivi davki, oni za vojaštvo. Čudna slučajnost je, da je bil dr. Šusteršič izvoljen od kranjskih Slovencev z le 4. glasovi, mesto z devetimi.

Prihodnja seja bode v četrtek. Ker so na dnevnem redu poleg zakona o dovolitvi podpor za nezgode tudi predlogi leveice, da se toži ministerstvo, bode zopet zbornica le nemška predstava v menažeriji na račun davkoplačevalcev.

Politiški pregled.

Grof Badeni je prosil cesarja dovoljenja, da se sme dvobojevati s poslancem Wolfom in je vložil prošnjo za demisijo. Cesar demisije ni sprejel. Dvoboj se je vršil v saboto ob 9. uri

zjutraj v jahalnici vojaške jezdarne na Dunaju. General Uexküll in polkovnik Resch sta bila sekundanta ministerskemu predsedniku in Wolfu dva poslanca. Določilo se je trikratno streljanje s pištolami na 25 korakov. Badeni je pri prvem strelu dobil kroglo v desno roko in je omahnil. Zdravniki so mu zavezali rano in ga spravili domov, kjer so mu izrezali kroglo. Počuti se dobro in bode kmalu okreval. Poslanca dr. Šusteršič in opat Treuinfels sta preprečila, da nista slovanska zveza in katoliška ljudska stranka izrekli Badeniju sožalja, kar so storili Čehi, Poljaki in veleposestniki. Žalostno je, da morajo časniki poročati o dvoboju ministerskega predsednika.

Rumunski kralj in kraljica sta prišla včeraj v Budapešto in sta bila od našega cesarja in nadvojvod prirčno sprejeta.

Katoliška delavska društva na Španskem broje 200.000 delavcev, kar je znatno število za deželo, v kateri industrija ni razvita.

Domače novice.

Osebnosti. Slovenec g. Pogačnik Naval, operni in komorni pevec v Berlinu, bode gostoval dne 1. oktobra v gledališču „An der Wien“ na Dunaju. Ali bi vrlega umetnika, rodod Ljubljancana, ne bilo možno čuti denkrat na slovenskem odru? — Gosp. Vaclav Anton, tudi Ljubljancanom znani in priljubljeni hrvatski umetnik, praznuje 3. novembra t. l. 25 letnico svojega umetniškega delovanja. — V Doberli Vasi na Koroškem je dne 27. t. m. umrl g. Janez Ev. Marinič, infilirani prošt, kn.-šk. konz. svetovalec, dekan itd., star 65 let. Bil je odločen narodnjak, vrl bojevnik za pravice koroških Slovencev. Časten mu spomin!

Obrtniški shod. Še jedenkrat opozarjamo na današnji obrtniški shod, ki se vrši ob 1/2 8. uri zvečer v Maličevi dvorani v Ljubljani. Na shodu govoril bode g. deželni poslanec dr. Danilo Majaron o splošni pridobitvi in o volitvah v pridobitniške komisije.

Volitve v pridobitniške komisije, na katere smo opozorili v našem predzadnjem listu, obudile so v Ljubljani veliko zanimanja. Pred včerajšnjim in včeraj so se vršili volilni shodi pridobitnarjev, katere je sklicalo predsedstvo trgovske in obrtne zbornice. Na shod II. razreda je prišlo mnogo Nemcev in Slovencev. Predsednikom je bil izvoljen g. Vaso Petričič. Kot kandidati za komisijske člane so bili postavljeni gg. Baumgartner, Binder in Jos. Krisper, torej sami pristaši nemške stranke. Slovenci so bili vpoštevani šele v drugi vrsti, in sicer kot namestniki članov, gg. Anton Dečman, trgovec, Jos. Lenče, vinski trgovec in dr. Fran Stor, advokat v Ljubljani. Ta uspeh je jako žalostno znamenje. Zakrivilo ga je to, da se je sklicalo Slovence in Nemce skupaj, namesto da bi se bilo poskrbelo za organizacijo Slovencev za to volitev. Zgoditi pa se ne sme, da bi zmagali nemški kandidati. Ljubljanski in drugi kranjski volilci II. razreda, ki so zavedni Slovenci, naj prično skrajno agitacijo za slovenske kandidate in, če se drugega ne določi, volijo naj za komisijske člane tiste gospode, katere je volilni shod priporočal za namestnike, namreč gg. Dečmana, Lenčeka in dra. Stora. Naj nobeden slovenski volilec ne pozabi na to, ker nikakor ne ne gre, da bi Nemci nakladali davke Slovincem! — Včerajšnjemu shodu III. davčnega razreda je predsedoval g. dr. Majaron in po mnogem obotavljanju so bili proglašeni s pičlo večino kot kandidati za člane gg. Jos. Kozak, mesar, F. Pok, gostilničar, in Jan. Bizjak, pek; za namestnike pa gg. Jan. Črne, mesar, Jos. Orešek, prodajalničar, in Jan. Žagar, pek, vsi v Ljubljani. Tej listi se očita, da je preveč pristranska, ker so zastopani le nekateri obrti, in je zato želeli premembe, da bodo kandidati imeli zaupanje tudi drugih obrtov. — Za tem shodom se je vršil volilni shod IV. razreda, ki voli 4 člane in 4 namestnike v komisijo. Do postavljanja kandidatov ni prišlo. Pogovori se o njih na današnjem shodu „Obrtne zveze za Kranjsko“.

Zveza slovenskih pevskih društev postane, kakor čujemo, vendar le dejstvo. Oživotvorenje te prepotrebne zveze je najlepši od-

govor slavnosti „Südmarkisch Sängerbunda“ v Ljubljani. Ali bi ne bilo možno že dne 31. oktobra pozdraviti v beli Ljubljani delegate vseh slovenskih pevskih društev?

Gosp. Matej Hubad uglašuje zopet nekaj slovenskih narodnih pesmij. Med njimi sta dve iz 16. stoletja o Materi božji.

Nove zvonove za cerkev sv. Jakoba v Ljubljani so g. knezoškof danes posvetili v livarni g. Samasse. Jutri, dne 30. septembra, dopoldne ob 9. uri se bo vršilo slovesno prepevanje šestih novih zvonov iz tovarne skoz sv. Florijana ulice k novemu zvoniku šentjakobske cerkve in brž nato obešanje zvonov.

Izpred sodišča. Dr. Tavčar, ki nima odgovora na naše stvarne dokaze, se je čutil žaljenega na časti po neki notici „Slov. Lista“ in nas tožil, da smo mi njemu očitali, da je rokovnjač in lažnik. Mi smo pa le rekli, da bode svet potem, ko bodo naše priče zaslišane, presodil, kdo je tisti rokovnjač in lažnik, s katerim je „Narod“ nas pital zaradi Tavčarjevega prijatelja. Danes je bila obravnava pri okr. sodišču. Prišel je dr. Tavčar sam, kot toženec pa naš odgovorni urednik, kateremu bi bil poziv moral biti dostavljen dne 25. t. m., a ga je dobil še-le včeraj opoldne, in ki je zastoj prosil sodišče, da naj se preiskava preloži, da si dobi zagovornika. Po kratki obravnavi je bil g. Breskvar obsojen na 10 gl. globe po §. 496. k. z. Razume se, da je oglašil priziv. Saj je že čudno, da se je ta obsodba prej izrekla, preden so bile zaslišane naše priče in preden je sodil svet, koga zadenejo obtežilne besede. Tedaj končna sodba še-le pride!

Na c. kr. višji gimnaziji v Ljubljani vpisalo se je začetkom šolskega leta 1897/98 l. 689 učencev; razdeljeni so v 16 razredov, ker šteje vsak razred po dva oddelka. Največe število učencev (71) broji I. b (slovenski) razred, najnižje (16) III. a (nemški) razred. Podučuje pa na zavodu poleg ravnatelja 21 profesorjev, 4 suplenti in 1 pomožni učitelj.

Vozni red državnih železnic, veljaven za zimsko sezono od 1. oktobra nadalje, je izšel. Po tem redu dohajajo vlaki v Ljubljano s Trbiža: ob 5:52 zjutraj, 11:20 dopoldne, 4:57 popoldne in 9:06 zvečer; iz Kamnika: ob 6:56 zjutraj, 11:08 dopoldne, 6:10 zvečer in 9:55 zvečer (poslednji ob nedeljah in praznikih); iz Novega Mesta in Kočevja: ob 8:19 zjutraj, 2:32 popoldne in 8:35 zvečer. Odhajajo pa vlaki iz Ljubljane po nastopnem redu: v Trbiž: ob 7:05 zjutraj, 11:50 dopoldne, 4:02 popoldne in 12:05 po noči; v Kamnik: ob 7:23 zjutraj, 2:05 popoldne, 6:50 zvečer in 10:25 po noči (poslednji ob nedeljah in praznikih); v Novo Mesto-Kočevje: ob 6:15 zjutraj, 12:55 popoldne in 6:30 zvečer.

Veselica šentpeterske ženske in moške družnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bode dne 10. oktobra v „Narodnem domu“. „Sokol“ je dal dvorano le pod pogojem (!), da sodeluje pevsko društvo „Slavec“.

Za efektno srečkanje „Glasbene Matice“ je pripravljenih okoli 300 dobitkov. V nedeljo 3. oktobra bode „Glasbena Matica“ priredila v dvorani svoje hiše v Vegovih ulicah razstavo veleznanih dobitkov. Med dobitki omenjamo v prvi vrsti dragocen klavir, bicikelj, zlate žepne ure, stenske ure — sosebno jedna je umetno zrezljana — dve oljnatobarvani sliki Bleda in Milana, dar slovenskega mecena g. Kalistra iz Trsta. Poleg tega je med dobitki razne zlatnine in srebernine ter muzikalij. Rodoljubi, priskočite na pomoč „Glasbeni Matici“ in — pokupite srečke!

Sad kranjskega prepira se kaže tudi pri ljubljanskem gledališču. Vse je otrpnjeno! Nemci so prvi dan pokupili vse lože, Slovenci se jih boje licitirati kakor bi bili zaklete. In vendar vpije „Narod“: Preprič ne škoduje!

Nov samo nemški napis v Ljubljani si je omislila prodajalnica „Zum Schäferhut“. Gosp. Recknaglu se menda predobro godi, ker je pričel dražiti slovenske odjemalce.

Pozná, pozná! „Slov. Narod“ je vprašal v ponedeljek, če pozna „Slov. Dihur“ tudi nepo-

polne Hrvate. Kaj pa dà! On pozna tudi ne-popolne Slovence. To je „Narodova“ klika, ki grablje nosi, „zvezo“ ziblje in prepeva: „Hali, halo! želoda letos bo!“

Gosp. Govekarju ni všeč, da mu je neka dama v našem podlistku prilila kropca in zmerja pisateljico s „staro babo“. Kaj poreče še-le gđ. Marici, ki je prejela za „Slovenko“ celo zalogo osoljenih kritik? Z „babo“ naj jo nikar ne naze, če je kaj duhovit, kajti te dni je pisala „Edinost“: „Kdor nima prav, ta — zmerja!“

Prenos Kopitarjevih kostij bode dne 12. oktobra. Na Dunaju deluje za slavnost obširen odbor. V Ljubljani bode pela „Glasbena Matica“ na kolodvoru in na pokopališču dve pesmi in slavnostni govor bode imel predsednik „Slov. Matice“ gosp. prof. Levec. Ob istem času bodo tudi Srbi prepeljali v Beli Grad svojega Vuka. „Glasbena Matica“ bode začela s pevskimi skušnjami za slavnost v saboto.

K tomboli v Št. Petru v korist „Sloginim“ vzgojevalnim zavodom je privrelo 10.000 ljudij. Čast slovenskemu ljudstvu na Goriškem!

V Kamniku imajo, kakor poroča „Soča“, kavarno, katero vzdržujejo slovenski gostje, v kavarni pa dobiš k večjemu dva slovenska časnika, nemških pa kar mrgoli po kavavni. Postrežba, kakor vse osobje, je izključno nemško, prav kakor se spodobi pravim „Ultra Germanom.“ Kaj bo z narodnim Kamnikom?

Naroden škandal. Piše se nam: Pod vodstvom Slovence so v komisijo zaodmerjenje dobitkovine v drugem razredu davkoplačevalcev postavili kandidate: trgovca Jos. Krisperja, industrijalca J. Baumgartnerja in obrtnika K. Binderja. Vsi trije so Nemci; predlagal jih je Nemec Luckmann. Da bi „slovenski“ Ljubljani davke pomagali odmerjati Nemci, je čudno. Še bolj čudno bi pa bilo, ako bi v tako važni stvari Slovenci bili le slamnati možje — namestniki. Ta volitev se mora razveljaviti, če imajo Slovenci še kaj krvi v sebi! —

V Trstu socijalni demokratje pridno napadajo Slovence. Sedaj so se spravili na veleza-sluzno glasilo tržaških Slovencev „Edinost“, katero na zborovanjih grde. Ne puste pri miru tudi poslanca Spinčiča in Laginje. Socijalna demokracija je postala v Trstu podružnica italijansko-liberalne stranke. V to lepo družbo pa se sedaj vmešavajo tudi „katoličani“, ki v svojem „Amicu“ strastno zabavljajo proti vse-slovenskemu shodu.

Gospodarsko-obrtniški shod v Žalcu vršil se je 26. t. m. ob precejšnji udeležbi. Po pozdravu predsednika g. D. Hribarja iz Celja, govoril je g. dr. Karlovšek o kmetijstvu in narodnem gospodarstvu, in priporočal posebno kmetu šolo, da bo znal uporabljati pridobitve nove dobe sebi v korist. Tu le pomaga razum lastne roke. G. dr. Pipuš pojasnuje splošno pridobitvo po novem davčnem zakonu. G. Rebek iz Celja govori o obrtnih razmerah. Tujci so začeli pri nas obrt, ker se nismo zanj sami brigali, in še dandanes velja mnogokrat, žali Bog, tujec obrtnik pri nas več, kakor domačin, češ oni več razume, ako-ravno Slovenci lahko z vsakim tekmujejo. Svoji k svojim moramo hoditi, da se gospodarsko organizujemo in tudi lahko narodno delujemo. Noben Nemškutar ne nosi na narodni oltar niti krajcarja, Slovenci vse vzdržujejo, a vendar še veliko Slovencev Nemškutarje pri trgovini in obrtu podpira. Vlada podpira samo Nemce. G. D. Hribar je govoril o pomenu obrta in trgovine. Zadnji dogodki v parlamentu so nam porok, da nimamo ničesar od zbornice pričakovati. Sami se moramo organizovati, sami bogate zaklade svoje domovine vzdigovati, da se skupno dela poprimemo. Domača industrija, domača podjetja se morajo ustanoviti. Poldrugi milijon Slovencev je, kako lahko bi se kapital nabral, da bi se te ideje uresničile, ne bilo bi nam treba segati po tujih izdelkih. Pomagaj si sam, pomaga ti Bog! Konečno se je sklenilo, ne odpisati nobene resolucije, kajti ta papir gre itak v vladni koš; a gledati morajo merodajni možje v vsakem okraju, da se ljudstvo poduči, kaj je narodna organizacija, in kateri so prijatelji in somišljeniki med obrtniki in trgovci, da se ljudstvo nanje obrača.

Slovensko gledališče. V petek, dne 1. oktobra, se prične letošnja sezona slovenskega gledališča. Kakor smo že naznanili, bode prva predstava Shakespearjeva veseliga „Trgovca beneški“, in sicer z režiserjem Inemannom v ulogi žida Shylocka. Ostale večje vloge so v rokah gospice Terševe (Porcija), Slavčeve (Narisa), gg. Verovškega (Antonio), Danila (Bassanio), Kranjca (Gobbo) itd. — Druga predstava bode v nedeljo, 3. oktobra. Igrala se bode narodna kmečka igra „Stari korporal“. — Prva operna predstava bode v torek, dne 5. oktobra, in se bode pela Bizetova krasna opera „Carmen“, v koji stopi novo angaževana altistka gospica Gabrijela Horvat prvič pred slovensko občinstvo. — Slike članov slov. gledališča so razstavljene v izložbi trgovine g. V. Petričiča.

Novo okrožno sodišče v Mariboru je postalo nevarno nemškemu značaju Maribora. Nemci se boje, da bi sodišče lahko privabilo v Maribor slovenskih odvetnikov. Štajarski nemški listi bruhajo žveplo na slovenske odvetnike dr. Glaserja, dr. Brumna in dr. Pipuša, ki se baje nameravajo naseliti v Mariboru. Res trdno mora biti mariborsko Nemštvo, da se že boji treh slovenskih odvetnikov! Mi tudi mislimo, da bo marsikaj drugače v Mariboru, če pride tja par čilih slovenskih močij.

Dom delavskih stanov v Ljubljani je postal skrajno potreben. Slovenski delavci nimajo primerne zbirališča. Socijalna demokracija vsled tega lažje vpliva na delavce, kakor bi mogla v nasprotnem slučaju. Dom delavskih stanov bi bil smrtni udarec za socijalno demokracijo v slovenski prvostolici. Po vseslovenskem shodu se nadejamo, da bodo pomagali graditi ta dom vsi Slovenci brez razlike strank. Darovi se pošiljajo č. g. dr. Kreku, državnemu poslancu v Ljubljani.

Gasilci za prvo silo. Piše ne nam: Velike koristi za ljubljansko mesto glede požara je gotovo vodovod. Na vsakem kraju se dobi lahko dovolj vode, da se pogasi ali omeji najhujši požar. Vender bi se pa vodovodna napeljava dala v tem oziru izkoristiti tudi v to, da zaduši precej nastajajoči požar, ako bi se napravile primerne priprave. V vsaki večji ulici naj bi se omislil vsaj eden hidrant s potrebno cevjo. Oboje naj bi bilo spravljeno v kaki hiši, katere gospodar bi se zavezal te dve reči hraniti. Na hiši naj bi se naredil napis, da bi vsakdo vedel, kje je hidrant. V vsakem predmestju naj bi se izvežbalo nekaj mož, ki bi znali nastavljati in odpirati hidrante in gasiti ogenj. Pred vsem naj bi bili o rabi hidranta izvežbani redarji. Dostikrat bi se na ta način zadušil ogenj že v pričetku, kar se zdaj ne more zgoditi, ker ljudje nimajo priprave in dolgo časa le gledajo, kako gori. Ko pa kasno, posebno po noči, more priti požarna bramba na pomoč, je vže dostikrat prepozno. O tej stvari naj bi razmišljali naš mestni magistrat.

Društva.

Javni ljudski shod priredi slov. katoliško delavsko društvo v Ljubljani prihodnjo nedeljo dne 3. oktobra v Sv. Križu pri Litiji.

„**Ljubljanski Sokol**“ bode na svoji javni telovadbi meseca decembra izvajal velezanimive rokoborbe, kakeršne so na celjski slavnosti izvajali češki „Sokoli“.

Zidarsko in tesarsko društvo je napravilo zadnjo nedeljo prav lepo veselico v „Narodnem

Domu“ v Ljubljani. Vse hvale vredno je, da so goriški zidarji, doma iz Renč, sestavili pevski zbor in po nekaterih skušnjah že čvrsto nastopili na odru ter ubrano peli pod vodstvom gosp. kapelnika Beniška. V nedeljo ima društvo občni zbor.

Okrajno bolniško blagajno v Ljubljani bode z dnem 1. oktobra začasno prevzel v oskrbo mestni magistrat — na stroške bolniške blagajne. (!)

Snuje se društvo skupne pomoči o nesrečah pri poslopih in goveji živini tunjskih faranov.

Katoliškemu delavskemu društvu na Jesenicah je vlada potrdila pravila.

Slovanski svet.

Zagrebski veterani so ustanovili svojo lastno godbo.

Slovanstvo na dunajski dvorni operi. Prva noviteta na cesarjevega godu dan dne 4. oktobra bode na dunajski dvorni operi Smetanina opera „Dalibor“, druga noviteta bode na cesaričini god 19. novembra, in sicer Čajkovskega „Egenij Onegin“. Prvi novosti, in še ob taki priliki, bodeta torej slovanski! Tretja novost bode Rubinsteinov „Demon“. Tudi Smetanina „Libuša“ pride na vrsto. Na dunajsko dvorno opero je angaževan junaški tenor češkega narodnega gledališča g. Florjanski. G. Florjanski bode namestnik Van Dyka. Tudi odličen basist dunajske dvorne opere je Čeh gosp. Heš. Nemški nacionalni listi se penijo jeze.

Sokolska društva na Češkem so izključila iz svoje srede vse privrženice socijalne demokracije.

Potovalne šole na Ruskem. Peterburški milijonar je sklenil na jako originalen način širiti kulturo po zanemarjenih krajih prostrane Rusije, kjer je ponekod šolstvo še v povojih. Zgraditi bode dal namreč več šol, katere bo možno prevažati iz kraja v kraj. Vsaka taka šola bo sestajala iz štirih vagonov. V enem bo stanovanje, v drugem bo učilnica, v tretjem bo nekaka bolnica, v četrtem pa knjižnica in lekarna. Ker bodo plače za učitelje jako visoke, se nadeja milijonar velikih uspehov. Začeti hoče s svojimi šolami na kolesih najprej v Arhangel-skem okraju, kjer ni nobene šole.

Slovaki v Ameriki, doma iz vasi Buke na Ogerskem, ki šteje 2000 prebivalcev, so poslali v zadnjih desetih letih 351.455 gld. 28 kr. v svojo domačo vas. „Da bi le z velikim trdom prislужeni denar kaj koristil slovaškemu svetu!“ pristavlja list „Slovak v Ameriki“.

Barbarski Rusi. Baron Vremski, ruski generalni guverner v Turkestanu, je izdal ostro naredbu proti trpinčenju vojakov. Vsako surovost bodo odslej častniki poplačali z najobčutnejšimi kaznimi. Kdaj bode take naredbe dobila kulturna Nemčija, v kateri skoro ni dneva, da se ne bi njeni častniki proslavljali z mučenjem prostakov.

Razne stvari.

Zopet nova nesreča na železnici. Pri postaji Schwechat Klederling trčila sta dva tovorna vlaka. Dve osebi sta mrtvi, 30 pa lahko ranjenih.

Koliko se v Avstro-Ogerski, Bosni in Hercegovini pridelata žita? Leta 1896. je bilo 1725 pivovarov; piva se je skuhalo 20,340.332 hl. Državnega davka so plačali: 38,916.862 gld. Pridelalo se je 891.339 hl več piva, ko leta

1895., davka pa plačalo 1,845.177 gld. več. Zadnjih 8 let narašča vedno produkcija piva. Davek se je v tem času povzdignil za 13.2 milijonov gld. Uvoz piva iz inozemstva je znašal 65.418 meterskih centov v sodih in 382 meterskih centov v steklenicah, in to veči del z Bavarskega. Izvozilo se je pa iz našega cesarstva 823.586 meterskih centov v sodih v vrednosti 7.762 gld. sosebno s Češkega v Nemčijo, izvoz na Laško se pa leto za letom manjša.

Kdo je izumil dežnik? Dežnik, to koristno stvar, so izumili v Kini. V Evropi niso poznali dežnikov do sredine minolega veka. Prvi ga je prinesel v Evropo angleški potnik John Hanway. Prinesel ga je v London, kjer pa so se ljudje toli norčevali iz njega, da je mogel z dežnikom le pod zaščito policije na ulico. Ljudje so ga zmerjali norcem ter so mu žvižgali. Jako so se upirali dežniku tudi v Parizu in tudi v drugih mestih. In vender je zaničevani dežnik premagal vse predsodke in danes ga ima že vsak hribovski kmet.

Spomenik Kneippu. Več načrtov se je že napravilo za Kneippov spomenik. Ako se pomisli, da so največji reveži bolniki, ki bi si radi poiskali zdravil, pa nimajo denarja, se mora izvrstna imenovati misel g. Okiča, urednika lista „Kneipp-Blätter“, ki je nasvetoval, da naj se Kneippu v spomin ustanovi fond za podporo revnih bolnikov vseh narodov. Tudi v Wörishofen prihaja mnogo bolnikov iskat pomoči, a brez novcev. Da se bode takim revčkom pomagalo, nabiral in priobčeval bode g. Okič pripevke v omenjem listu. To ljudoljubno podjetje tudi mi toplo priporočamo.

Dr. Vinko Gregorič

odpotuje za čas od 1.—15. oktobra.

V Ljubljani na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri 42

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino namizno in sladščičarsko pecivo po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago.

Priporoča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.

27 priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnih dežnikov in solnčnikov po najnižji ceni.

Franc Rappold,

koncesijonirani studenčar v Ljubljani,

84 (3—1)

prevzema

vsa dela v vodnjakih

od najmanjših poprav do največjih podjetij po najnižjih cenah in se priporoča slavnemu občinstvu.

Naročila sprejema zastopnik

V. Keržišnik v Spodnji Šiški.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najljudneje priporočam svojo

bogato zalogo

najraznovrstnejših

klobukov, cilindrov čepic i. t. d.

Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Velespoštovanjem

8 (52—38)

J. Soklič,

Stari trg št. 1 (pod Trančo).